

**PARLEMENTAIRE ASSEMBLEE  
VAN DE  
RAAD VAN EUROPA**

—

**BELGISCHE DELEGATIE**

—

**Verslag van het derde gedeelte van de Gewone zitting van de  
Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa  
Straatsburg, 23-27 juni 2008**

**Activiteitenverslag van het Bureau van de Assemblée en van de Permanente commissie**

In het raam van het debat over de wetgevende verkiezingen in Georgië en in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, deed *senator Paul Wille* een meer algemene tussenkomst over de verkiezingswaarnemingen. Hij verklaarde dat veel nieuwe landen trots zijn wanneer ze toetreden tot de Raad van Europa, maar dat ze zich na zekere tijd vragen beginnen te stellen over “dubbele standaarden”. In bepaalde gevallen stelt men inderdaad een onmiskenbare welwillendheid vast ten opzichte van bepaalde landen en ongunstige vooroordelen tegenover andere. Volgens de spreker moet men zich afvragen of de geloofwaardigheid van de Organisatie soms niet wordt aangetast door die gang van zaken bij verkiezingswaarnemingen. De vraag die men zich moet stellen is te weten wanneer verkiezingen democratisch zijn. Hij besloot door erop te wijzen dat de liberale groep voorstander is van de herziening van een aantal criteria, om zo de geloofwaardigheid van de Raad, alsook de betekenis van democratie te verhogen.

**De strijd tegen de aantasting van het milieu in de Zwarte Zee (Aanbeveling 1837)**

De Assemblée beschouwt de Zwarte Zee als een gebied dat van groot belang is voor Europa, gelet op zijn geografische ligging en socio-economische, culturele en milieu-kenmerken. Het gebied bevindt zich inderdaad aan het uiteinde van het geografische Europa (Raad van Europa) en van de Europese Unie en vormt een verbinding tussen verschillende culturen en godsdiensten.

De Zwarte Zee was vroeger een zeer productief visgebied, maar vandaag staat het aan de rand van een milieuramp ten gevolge van de uitputting van zijn natuurlijke rijkdommen, de eutrofiëring en de lozing van giftige stoffen in het water. De vervuiling is vooral te wijten aan de – veelal vervuilde – waterlopen die erin uitmonden en aan de activiteiten van de kuststeden, de havens en de industrie die men langs de oevers aantreft.

De Assemblée vraagt de oeverstaten van de Zwarte Zee, te weten Bulgarije, Georgië, Roemenië, Rusland, Turkije en Oekraïne, om maatregelen te treffen ter bestrijding van de milieuaantasting in de Zwarte Zee, en om hun samenwerking op nationaal en regionaal niveau te verstevigen.

Volgens de Assemblee kan de Raad van Europa, waarvan alle oeverstaten lid zijn, die samenwerking vergemakkelijken. In die context is zij tevreden met het initiatief van het Congres van lokale en regionale overheden om vanaf september 2008 een “Euregio Zwarte Zee” op te starten, naar het model van de “Euregio Adriatische Zee”, die zou moeten bijdragen tot de duurzame ontwikkeling in de regio.

#### **De werking van de democratische instellingen in Azerbeidzjan (Resolutie 1614)**

De Assemblee drukt haar verontrusting uit over de verslechtering van de situatie van de mensenrechten in Azerbeidzjan in de aanloop van de presidentsverkiezing *(die zal plaatsvinden op 15 oktober 2008)*.

Zij meent dat de opgelegde beperkingen aan de vrijheid van meningsuiting – meer bepaald de intimidatie ten opzichte van journalisten van de oppositie – en aan de vrijheid van vereniging en vergadering, onaanvaardbaar zijn in een Lidstaat van de Raad van Europa.

Volgens de Assemblee is, over het geheel genomen, geen enkele van de door Azerbeidzjan georganiseerde verkiezingen sinds haar toetreding tot de Raad van Europa (in 2001) conform geweest aan de fundamentele democratische normen. Zij drukt erop dat het land het zich niet kan veroorloven om, eens te meer, de normen van de Raad van Europa inzake democratische verkiezingen niet na te leven.

Om haar verplichtingen en verbintenissen ten opzichte van de Raad van Europa na te komen, moet Azerbeidzjan voor de volgende verkiezingen zo spoedig mogelijk een oplossing vinden voor haar problemen.

De Assemblee geeft een aantal richtlijnen voor de pre-electorale periode, waarbij zij de overheid aanmoedigt om dringend volgende maatregelen te nemen:

- het waarborgen van evenwichtig samengestelde verkiezingscommissies en van een efficiënte klachtprocedure;
- het gratis verstrekken aan de politieke partijen en groeperingen, in billijke omstandigheden, van zendtijd en van kolommen in media gefinancierd door de Staat;
- het waarborgen van het recht van de oppositie om openbare samenkomsten te organiseren.

#### **Het verstevigen van de autonomie van de vrouwen in een moderne en multiculturele samenleving (Resolutie 1615 en aanbeveling 1838)**

De Assemblee is verontrust door de achteruitgang die men sinds enkele jaren kan vaststellen inzake de gelijke kansen van mannen en vrouwen. Zo wordt het quotabeleid meer en meer in vraag gesteld, terwijl er in naam van de cultuur of de godsdienst argumenten naar voren worden geschoven om de vrouwen terug in hun traditionele rol te dringen.

Voor de Assemblee moet er een krachtig beleid worden uitgewerkt om de vrouwenrechten te bevorderen en uit te breiden, om af te rekenen met stereotiepen en om de rechten van de vrouw binnen hun nationale gemeenschap te verstevigen.

De Assemblee meent dat de Lidstaten, voor zover zij het nog niet gedaan hebben, in hun grondwet het gelijkheidsbeginsel tussen man en vrouw als een fundamenteel recht van de menselijke persoon moeten opnemen.

De Assemblee herbevestigt dat de Lidstaten de vrouwen moeten beschermen tegen inbreuken op hun rechten, gelijke kansen tussen mannen en vrouwen moeten nastreven en bevorderen, en verder elk religieus of cultureel relativisme inzake vrouwenrechten moeten verwerpen.

De Assemblee nodigt de Lidstaten uit om positieve maatregelen te nemen om te komen tot een evenwichtige deelname van de vrouwen aan het openbare, politieke en economische leven, om van de opleiding van vrouwen een prioriteit te maken, en om ze tevens actief te betrekken bij de interreligieuze en interculturele dialoog.

Zij stelt tevens voor dat de Raad van Europa een regionale Europese conferentie zou organiseren ter voorbereiding van een vijfde wereldconferentie van de Verenigde Staten over vrouwen.

### **De Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD): partner-katalysator voor verandering in de landen in overgangsfase (Resolutie 16216)**

De Assemblee wijst op de uitstekende resultaten van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) voor het boekjaar 2007, en dat ondanks de onrust op de financiële wereldmarkten en het feit dat de meeste verrichtingen gebeuren in landen met een hoger risicoprofiel.

In haar resolutie drukt zij haar tevredenheid uit over de beslissing van de EBRD om een groot deel van haar winst te herinvesteren in de armste landen, waarbij de klemtoon wordt gelegd op kleine en middelgrote ondernemingen, alsook op het ondernemerschap.

De Assemblee meent dat de EBRD, die actief is in Centraal en Oost-Europa, Zuidoost-Europa en in de GOS-landen, een ruime bijdrage levert tot de modernisering en de verandering van landen in overgangsfase, door vertrouwen in te boezemen, democratische waarden en een zakenethiek te bevorderen, strategische raadgevingen en know-how te verstrekken en door de mentaliteiten tussen Oost en West te overbruggen.

Om de landen in overgangsfase te helpen inzake de dubbele uitdaging van enerzijds de erfenis uit het verleden en anderzijds de nieuwe noodzaak om zich aan te passen aan de mondialisering, meent de Assemblee dat het van cruciaal belang is om een gezonde, dynamische en vernieuwende ontwikkeling te steunen.

Sinds 1992, jaar waarin de Raad van Europa en de EBRD een samenwerkingsakkoord hebben getekend, hebben de twee instellingen uitgebreide netwerken en partnerships ontwikkeld ten voordele van democratische hervormingen in vele landen, en beide instellingen hopen hun regelmatige dialoog voort te zetten.

### **Bijzonder debat over de toestand van de democratie in Europa**

#### **1. Specifieke uitdagingen van de Europese democratieën: het geval van de diversiteit en migratie (Resolutie 1617 en aanbeveling 1839)**

#### **2. Maatregelen ter verbetering van de democratische participatie van migranten (Resolutie 1618 en aanbeveling 1840)**

De Assemblee meent dat de diversiteit een blijvend kenmerk is van de huidige democratische samenlevingen en het onvermijdelijk gevolg van de modernisering, de mondialisering en de liberalisering van de economieën, alsook van de demografische evolutie.

Zij meent dat migratie een belangrijke oorzaak is van die culturele diversiteit binnen de Europese samenlevingen. Diversiteit vormt een uitdaging voor onze democratieën die, in de meeste gevallen, oorspronkelijk ontwikkeld waren voor meer homogeen samengestelde samenlevingen. Volgens betrouwbare schattingen maken de migranten ongeveer 8,8 % uit van de totale bevolking van Europa, en dat cijfer neemt nog toe. Alle Lidstaten van de Raad van Europa zijn daarbij betrokken.

In die context drukt de Assemblee op het belang om een juist evenwicht te hanteren tussen de eerbied voor de diversiteit in de samenleving en de noodzaak van integratie voor de goede werking van de democratie. Integratie is zowel een noodzakelijke voorwaarde als een criterium bij de evaluatie van de kwaliteit van de democratie.

De Assemblee roept de Lidstaten op om integratie aan te moedigen als middel ter bevordering van de democratische participatie en om de toegang tot de nationaliteit te vergemakkelijken, met inbegrip van de dubbele nationaliteit. Zij nodigt hen tevens uit om voor de lokale en regionale verkiezingen actief en passief stemrecht te verlenen aan migranten die een verblijf van minstens vijf jaar kunnen aantonen.

Tezelfdertijd vindt de Assemblee dat integratie een deelname aan de samenleving in haar geheel inhoudt, met meer bepaald de kennis van de taal van het land van verblijf en de eerbiediging van de constitutionele waarden en principes, met name de mensenrechten, de democratie en de Rechtsstaat.

De Assemblee onderstreept dat integratie een sleutelement is voor democratische participatie van migranten, en dat het de vorm moet aannemen van een wederzijdse houding waarbij zowel de migrantengemeenschappen als de bevolking in haar geheel wordt betrokken.

De Assemblee nodigt de Lidstaten uit om de integratie van vrouwelijke en mannelijke migranten aan te moedigen in essentiële domeinen zoals opvoeding, talenkennis en de uitbouw van banden tussen de gemeenschappen, binnen de gemeenschappen en met de overheden. Zij nodigt hen tevens uit om maatregelen te nemen ter bestrijding van racisme, intolerantie en discriminatie en ter bevordering van de integratie op de werkvloer en inzake huisvesting.

### **3. De werking van democratische instellingen in Europa en het verloop van de opvolgingsprocedure van de Assemblee (Resolutie 1619 en aanbeveling 1841)**

Tijdens de periode april 2007 – juni 2008 heeft de Opvolgingscommissie van de Assemblee de 11 landen die thans het voorwerp uitmaken van een opvolgingsprocedure (Albanië, Armenië, Azerbeidjaan, Bosnië-Herzegovina, Georgië, Moldavië, Monaco, Montenegro, Oekraïne, de Russische Federatie en Servië) en de 3 landen betrokken bij een post-opvolgingsdialoog (Bulgarije, Turkije en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië) blijven begeleiden bij de versteviging van hun democratische instellingen.

In de aangenomen teksten geeft de Assemblee zowel de geboekte vooruitgang als de tekortkomingen weer inzake de belangrijkste aspecten bij de democratische ontwikkeling van die landen, met name de scheiding van de machten en de rol van het parlement, de verkiezingen en de hervorming van het kiesstelsel, de politieke partijen en hun financiering, de strijd tegen de corruptie, het pluralisme in de media, de lokale en regionale autonomie en de niet-opgeloste conflicten.

Daarnaast doet de Assemblee een reeks aanbevelingen aan de derde en laatste groep van 11 Lidstaten die niet betrokken zijn bij een (post)opvolgingsprocedure (de Lidstaten in kwestie zijn: Noorwegen, Polen, Portugal, Roemenië, San-Marino, Slowakije, Slovenië, Spanje, Zweden, Zwitserland en het Verenigd-Koninkrijk).

De Assemblee schuift ook een aantal voorstellen naar voren inzake de relaties van de Opvolgingscommissie van de Raad van Europa met andere opvolgingsorganen en -instellingen van de Raad van Europa, meer bepaald het voorstel om een hoorzitting te organiseren die een kader zou vormen om ideeën uit te wisselen en om manieren ter verbetering van synergieën te vinden.

In zijn tussenkomst deed *senator Luc Van den Brande* opmerken dat de staatsinstellingen – regering, parlement en rechterlijke overheid – de normen moeten eerbiedigen, maar dat het middenveld ook een belangrijke rol te spelen heeft. Elke democratie die die naam waardig is, heeft een sociaal kapitaal nodig: het sociaal kapitaal leidt naar een democratisch kapitaal.

De spreker pleitte voor de versteviging van de scheiding van de machten, de pijler van de democratische samenleving, hetgeen evenwel geen interactie tussen de machten uitsluit.

Inzake de ontwikkeling op lokaal en regionaal niveau benadrukte de senator dat er op elk niveau een “governance” moet worden ingesteld met verantwoordelijkheidsverdelingen tussen de lokale, regionale en nationale overheden.

Als besluit onderstreepte hij het belang van het houden van dit soort debatten, niet alleen binnen de Assemblee, maar ook in de parlementen van de Lidstaten.

### **Urgentiedebat: De toepassing door Armenië van Resolutie 1609 (2008) van de Assemblee (Resolutie 1620)**

Ondanks de duidelijke politieke wil van de Armeense overheden om gehoor te geven aan Resolutie 1609 (2008) over de werking van de democratische instellingen in Armenië, vindt de Assemblee de geboekte vooruitgang onvoldoende.

De Assemblee betreurt de opgelopen vertraging bij de uitwerking van concrete maatregelen ter overwinning van de politieke crisis die uitbarstte na de presidentsverkiezingen van 19 februari 2008, maar geeft toe dat de Armeense overheden over weinig tijd beschikten.

Volgens de Assemblee vormen de opsluiting en de veroordeling van personen betrokken bij de gebeurtenissen van 1 maart 2008 een onderwerp van onenigheid dat nadelig blijft voor de relaties tussen de oppositie en de overheden en kunnen zij een constructieve dialoog over noodzakelijke hervormingen in Armenië belemmeren.

De Assemblee nodigt de Armeense overheden dan ook uit om dringend alle beschikbare juridische middelen te onderzoeken, met inbegrip van amnestie, gratie en seponering, voor alle personen die het voorwerp uitmaken van een hechtenis of veroordeling door een rechtbank met betrekking tot de gebeurtenissen van 1 en 2 maart 2008.

Zij is tevreden met de instelling binnen de Nationale assemblee van een ad hoc commissie belast met het onderzoek over de gebeurtenissen van begin maart 2008.

De Assemblee zal tijdens de zitting van januari 2009 nagaan in hoeverre Armenië beantwoord heeft aan de in de resoluties geformuleerde voorwaarden, waarbij zij eventueel de mogelijkheid zal overwegen om het stemrecht van de Armeense delegatie op te schorten.

### **Debat van algemeen beleid over de situatie in China (Resolutie 1621)**

In haar resolutie nodigt de Assemblee de overheden en het parlement van China uit om een politieke dialoog aan te gaan ter bevordering van de parlementaire democratie, de Rechtsstaat en de eerbiediging van de mensenrechten in het land. Indien er ter zake opmerkelijke vooruitgang wordt geboekt, stelt zij het statuut van waarnemer voor het parlement in het vooruitzicht.

De Assemblee onderstreept dat China aanzienlijke vooruitgang heeft gemaakt vanuit de invalshoek van haar economie, de stabiliteit van haar buitenlands beleid en de sleutelrol die zij speelt als bemiddelaar in crisissen. Maar die vooruitgang ging niet gepaard met diepgaande hervormingen van haar politiek systeem, noch met een beduidenswaardige verbetering van de bescherming van de mensenrechten. Volgens de Assemblee zal China haar economische eerste plaats slechts kunnen behouden als zij de weg naar democratie inslaat. De Assemblee wenst China niet te veroordelen maar stelt zich vragen over de politieke manier van werken van het Chinese communistische regime, die ver verwijderd is van de principes van moderne democratieën.

De Assemblee drukt erop dat China, als organisator van de Olympische Zomerspelen 2008, de unieke gelegenheid had om aan de hele wereld te tonen dat zij vastbesloten is de situatie inzake democratie, mensenrechten en Rechtsstaat te verbeteren, maar dat zij tot op heden de hoge verwachtingen niet heeft kunnen inlossen.

Inzake Tibet klaagt de Assemblee de gewelddadige onderdrukking aan van de recente betogingen. Daarnaast onderstreept zij dat de recente informele onderhouden tussen de Chinese overheden en de afgezanten van de Dalai Lama veelbelovend zijn.

### **Urgentiedebat: De werking van de democratische instellingen in Turkije (Resolutie 1622)**

De Assemblee drukt op het wezenlijke belang van de scheiding van de machten en doet een oproep tot de instellingen van de Turkse Staat zich aan hun specifieke bevoegdheden te houden. Zij vraagt hen tevens om te blijven samenwerken bij het nastreven van de politieke en economische hervormingen die Turkije nodig heeft om van het land een moderne democratie te maken.

De Assemblee wijst erop dat, los van de uitkomst ervan, de aanklacht die loopt tegen de regeringspartij AKP (*de Partij voor justitie en ontwikkeling*), de Eerste minister en de President van de Republiek, ernstige schade aan de politieke stabiliteit van het land, alsook aan de democratische werking van de instellingen berokkent.

Zij meent dat de ontbinding van politieke partijen een uitzonderingsmaatregel is, die enkel gerechtvaardigd is in gevallen waarbij de betrokken partij gebruik maakt van geweld of de burgerlijke vrede en democratische constitutionele orde bedreigt.

Volgens de Assemblee is een nauwgezet onderzoek nodig van de wet op de politieke partijen om de tekst volledig in overeenstemming te brengen met de Europese normen, en is de noodzaak om een nieuwe civiele Grondwet uit te werken evidentier dan ooit. In dat opzicht opent het initiatief van de regering om een nieuwe Grondwet op te stellen nieuwe vooruitzichten op een grote nationale dialoog waarbij alle actoren van de samenleving worden betrokken.

De Assemblee vraagt aan haar Opvolgingscommissie om de post-opvolgingsdialoog met Turkije te verscherpen, om nauwgezet de vooruitgang van de democratische werking van de staatsinstellingen te blijven volgen, meer in het bijzonder de uitwerking van de Grondwet, en om, indien nodig, de mogelijkheid in overweging te nemen om de opvolgingsprocedure opnieuw te openen.

In zijn voorstelling drukte *senator Luc Van den Brande*, verslaggever voor de Opvolgingscommissie, erop dat het een uiterst belangrijk debat betreft, dat over de notie zelf van democratie gaat. Hij wees erop dat het niet de bedoeling is zich te mengen in het beslissingsproces van het Turkse gerecht: de leden van de Assemblee steunen allemaal de scheiding van de machten in alle Staten.

Hij merkte eveneens op dat het geen debat is over de scheiding van kerk en staat, maar wel over de plaats van politieke partijen in een democratisch institutioneel kader. Zoals blijkt uit de belangrijkste arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is een politieke partij niet zomaar een vrije vereniging, het is een vereniging met een gemeenschappelijk programma die als doelstelling heeft deel te nemen aan het democratisch beslissingsproces van een land, om zo een pijler te vormen van een open en transparante democratie.

Hij onderstreepte vervolgens dat de resolutie vooral een duidelijk signaal wil geven aan alle Lidstaten: zij moeten de gemeenschappelijke normen aanvaarden. Het rapport verwijst in de eerste plaats naar de rechtsspraak van het Hof: enkel in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer een partij een beroep doet op geweld of op niet-democratische middelen, kan er een procedure worden aangespannen om ze te verbieden en om te verhinderen dat bepaalde personen politieke activiteiten uitoefenen.

De senator wees erop dat Turkije nog steeds het voorwerp uitmaakt van een post-opvolgingsprocedure, met de bedoeling de dialoog met het land voort te zetten opdat het zich zou schikken naar de normen van de Raad van Europa. In dat opzicht heeft de resolutie van 2004\* vier hoofdbekommernissen opgesomd, waaronder het feit dat Turkije een lange traditie heeft inzake het verbieden van politieke partijen.

Hij sprak zich vervolgens lovend uit over de belangrijke veranderingen in de laatste vijf jaar. Hij herinnerde er wel aan dat de Grondwet van 1982 het resultaat is van de staatsgreep van 1980. Daarom vindt de spreker dat Turkije niet enkel haar Grondwet moet aanpassen, maar wel moet overgaan tot een volledige herziening op basis van de gemeenschappelijke normen en waarden van de Lidstaten van de Raad van Europa.

Hij besloot met erop te wijzen dat de Assemblee aan alle Lidstaten van de Raad van Europa, waaronder Turkije, duidelijk moet maken dat de gemeenschappelijke normen van de Raad van Europa eerbiedigd moeten worden.

\* Het betreft de resolutie 1380 (2004) over de «Naleving van de verplichtingen en verbintenissen van Turkije», waarin de Assemblee had beslist om de opvolgingsprocedure (lopend sinds 1996) af te sluiten.

### **De activiteiten van het Internationaal Comité van het Rode Kruis (ICRC) (Resolutie 1623 en aanbeveling 1842)**

De Assemblee stelt regelmatig verslagen op over de activiteiten van het Internationaal Rode Kruiscomité (ICRC), waarbij het haar politieke steun geeft aan het waardevolle humanitaire werk van het Comité en richtlijnen geeft voor de toekomstige activiteiten.

In haar resolutie nodigt de Assemblee de Lidstaten uit om hun actieve steun te verlenen aan de werkzaamheden van het ICRC op het vlak van het internationaal humanitair recht, om zo de Staten te helpen om toe te treden tot humanitaire verdragen en om ze toe te passen.

De Assemblee moedigt de Lidstaten tevens aan om de toekomstige doelstellingen van het ICRC te steunen, die meer bepaald te maken hebben met beschermingsactiviteiten, met de preventie van gedwongen verplaatsingen en met de hulp aan burgerlijke slachtoffers van landmijnen en van clusterwapens.

De Assemblee raadt de ICRC aan haar deelname voort te zetten aan het coördinatieproces – op alle institutionele, operationele en humanitaire vlakken – met andere humanitaire instellingen, en om de samenwerking te bevorderen met nationale Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen.

Voor wat betreft de samenwerking met de Raad van Europa, doet de Assemblee een oproep om de samenwerking te ontwikkelen, meer bepaald inzake voorwaarden van hechtenis en humanitaire hulp aan slachtoffers van gewapende conflicten of andere geweldsituaties (met name vluchtelingen en in eigen land verplaatste personen).

### **Voorkomen van het eerste geweld aangedaan aan kinderen: het in de steek laten bij de geboorte (Resolutie 1624)**

De Assemblee is verontrust door het feit dat het te vondeling leggen van pasgeborenen een fenomeen is dat ver van verdwenen is in Europa. Economische moeilijkheden, armoede,... maken dat er in Centraal en Oost-Europa nog steeds een groot aantal gevallen zijn, en dat het fenomeen opnieuw opduikt in landen van West-Europa.

De Assemblee doet opmerken dat adoptie nauw verbonden is met die problematiek, alsook die van de kinderhandel.

De Assemblee meent dat het achterlaten van kinderen bij de geboorte een complex gegeven is waarbij het niet alleen gaat om de rechten van de moeder, maar ook om die van het kind en van de vader.

In haar resolutie nodigt de Assemblee de Lidstaten uit het volgende onaantastbaar principe als uitgangspunt van hun gezinsbeleid te nemen: de eerbiediging van de rechten van het kind, meer bepaald het recht van het kind om te leven in zijn gezin en om zijn eigen afkomst te kennen, een essentieel recht van elk menselijk wezen en van vitaal belang voor zijn ontwikkeling.

Zij nodigt hen tevens uit om het recht van de vrouwen te erkennen op de vrije keuze inzake kraamkliniek, alsook te voorzien in de nodige sociaal-medische begeleiding en aangepaste hulpverlening gericht op aanstaande moeders en op de moeder-kind-eenheid.

In de strijd tegen de handel van pasgeborenen, doet de Assemblee de aanbeveling om van de aangifte van alle kinderen bij de geboorte een gratis formaliteit te maken voor de ouders. Zij vraagt hen tevens om duidelijke procedures te voorzien inzake het afstaan van pasgeborenen voor nationale of internationale adoptie.

**Gökçeada (Imbros) en Bozcaada (Tenedos): behoud van het bicultureel karakter van twee Turkse eilanden als samenwerkingsmodel in Turkije en Griekenland in het belang van de betrokken bevolking (Resolutie 1625)**

De twee Turkse eilanden Gökçeada (Imbros) en Bozcaada (Tenedos), gelegen aan de ingang van de Dardanellen, worden sinds de oudheid vooral door Grieken bewoond, terwijl zij in de loop der eeuwen hoofdzakelijk onder Venetiaans en Ottomaans bestuur vielen. Sinds 1992 behoren zij tot de Republiek Turkije.

Verscheidene maatregelen van de overheden in de tweede helft van de 20e eeuw, zoals de sluiting op de eilanden van alle scholen van de Griekse gemeenschap, de onteigeningen op grote schaal en verschillende vormen van pesterijen, alsook de economische achteruitgang, hebben een groot deel van de eerste inwoners (van Griekse oorsprong) van de eilanden ertoe aangezet te emigreren.

Nu telt de Griekse gemeenschap op het eiland Gökçeada (Imbros) nog zo'n 250 leden, en op het eiland Bozcaada (Tenedos) nog zo'n 25 leden, voor het merendeel oudere personen.

Duizenden uitgeweken personen en hun afstammelingen wensen evenwel een band te behouden met hun voorouderlijk gebied.

De Assemblee toont zich tevreden over de reeds genomen maatregelen, maar spoort Turkije verder aan een positieve houding aan te nemen ten opzichte van de Griekse minderheid die nog aanwezig is op de eilanden, om zo het bicultureel karakter van de eilanden te behouden.

Door dergelijke houding zou Turkije een voorbeeld geven van haar goede wil om zich te plaatsen boven voorbijgestreefde nationalistische reflexen en om de Europese principes van goed nabuurschap toe te passen.

\* \* \* \* \*

Tijdens de zitting hebben volgende politiek prominente personen de Assemblee toegesproken:

- **De h. Carl Bildt, Minister van Buitenlandse zaken van Zweden, Voorzitter van het Ministercomité**
- **De h. Jean Lemierre, Voorzitter van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD)**
- **De h. Jan Niessen, Directeur van de Migration Policy Group**
- **De h. Miklos Marschall, Regionaal Directeur voor Europa en Centraal-Azië, Transparency International**
- **De h. Boris Tadić, President van Servië**
- **De h. Jakob Kellenberger, President van het Internationaal Rode Kruiscomité (ICRC)**